

La frase del dia

“L'1-O serà un test d'estrès per veure fins a on porten els catalans la voluntat d'independència”

Ramon Tremosa, EURODIPUTAT DEL PDECAT

Tribuna

Manuel Milián Mestre. Periodista i consultor d'empreses

Un xic de mesura

Des del 2013, dormo intranquil. Percebo l'horitzó torbament dibuixat. Des del 2014, he anat constatant les subratllades alteracions del discurs polític. Des del 2015, els escàndols de corrupció no han deixat de créixer més enllà i més ençà de l'Ebre. He constatat com la corrupció corroeix el sistema democràtic, del qual abusen en la seva utilització aquells que tan sols busquen suplantar la llei, sovint amb la voluntat de fer coses diferents. Des del 2016, ha esclatat l'escenari social i polític amb un estrany paradigma a la italiana: allò polític, desviadíssim, allò econòmic, en la millor direcció. Francament, a pitjor política, millor economia. Ni més ni menys, la perllongada experiència italiana de final del segle XX fins que, després de Monti, a Itàlia s'ha perdut el rumb, i els seus bancs també estan en crisi.

ARA PER ARA, EL 2017, CONTEMPEM el corollari d'aquest gran ensorrament moral des que Zapatero perpetrà alguns significatius errors, i el seu successor, Rajoy, no sempre encerta en les seves correccions. Avui ja no estem per romanços. El divorci entre economia i política sembla que es consolida, amb una queixa creixent per la sobredosi fiscal que aclapara totes les economies d'escala. El pas següent serà: per què volem, o necessitem, els polítics? La qüestió es planteja a partir del moment que ningú no encerta a trobar una sortida política a la gran crisi dels deu darrers anys. Pegats i constrenyiments, però cap solució, cap teoria capaç de pair el succeït i projectar una necessària perspectiva de l'horitzó. Ni tan sols un èmul de Maynard Keynes. Sequedat d'aquests cervells sobre el sexe dels àngels, i que són incapaços d'aturar les bogeries d'un Trump orfe de criteris morals, utilitarista fins al paroxisme, i que ara sembla descobrir les doctrines dels burgesos catalans del segle XIX amb la tutela dels mercats i el proteccionisme que, en canvi, en plena revolució industrial a Espanya –tot i que tardana– te-

nia algun sentit. Quan les multinacionals avui han esbocinat les fronteres, Trump ja no té raó, sona a regressisme, a vell; llevat que la batalla consisteixi a tancar l'ai-xeta a la desmesurada ambició d'eixes multinacionals que, ni paguen tributs, ni compleixen les lleis dels mercats locals. Són trituradors de tot allò que no siguin egoistes privilegiats.

ALGUNS ANALISTES CECS NO S'ADONEN que estem redescobrint quelcom més que el neoproteccionisme –de què ja parlava Balmes dins *La Societat*. Anem pel camí de retrobar el neofeudalisme econòmic i financer. Què són, si no, les absorcions monumentals, la concentració de bancs, les compres devoradores d'empreses grans i mitjanes per la voracitat de les màximes corporacions del capitalisme universal? Què són, si no, els fons d'inversió que condicionaran les finances del món? Una ceguesa universal que ens precipita als postulats de Marx i Engels, al seu Manifest Comunista del any 1847. Doncs

“Algun dia, generacions futures demanaran passar comptes i, aleshores, es descobrirà l'eclipsi del seny, la carència del debat

quins avenços! Enormes cegueses que es devoren a si mateixes. Què se'n farà, de la societat, quan aquest dessagnat capitalisme, autònom de la política, dicti els seus paràmetres d'eficàcia amb la substitució de l'home obrer per robots sense més consciència que la seva deshumanització, la seva sobirania funcional mecànica? Els darrers estudis que conec parlen d'un 22% de la producció del món realitzada per robots –que s'amortitzaran en 1 any, quan ara ho fan en 8– a partir del 2020. On quedaran, les costures del sistema cudent? Haurem de desempolsar les teories malthusianes quan la població europea, asiàtica i africana creix de manera desorbitada, especialment a causa de les doctrines expansionistes de l'Islam?

JO EM PREGUNTO SI ALGÚ s'ho està qüestionant *hic et nunc* en l'àmbit polític de tants de necis dirigents amb qui democràticament ens regalem per la via del vot erràtic. Votar és sagrat, però votar en plena consciència i responsabilitat, encara més, molt més. Lluny de les innumerables malapteses, els nostres governants (vegin el recent G-20 d'Hamburg; o el fal·laç absentisme polític de Rajoy; o la distracció d'Itàlia; o el *Brexit* del Regne Unit, o el desastre de Grècia, o la contrarevolució de Maduro a Veneçuela, etc.) ni tan sols s'aturen a escoltar les veus crítiques dels qui perceben (que són dels pessebres dels partits) una realitat inquietant del futur que treu el cap per la cantonada. El nostre sistema morirà amb la imperícia dels polítics més mediocres que hem tingut en els darrers seixanta anys: a Europa, a Espanya i a Catalunya. Entre nosaltres, el desconcert és general i la ceguesa creix en la proporció que “la majoria” –que jo no ho crec– no encerta a veure més enllà del procés. Algun dia generacions futures demanaran passar comptes i, aleshores, es descobrirà l'eclipsi del seny, la carència del debat, excessivament emocionalista, i l'ensorrament ètic d'uns anys potser ja definitivament perduts.

De set en set

Joaquim Nadal i Farreras

Josep Fontbernat

La Fundació Irla continua amb la seva tasca de rescat de biografies de personatges associats al republicanisme històric. És

una tasca molt ben plantejada i més d'Història que de memòria. Només amb el rescat dels oblidats, intencionats o no, tindrem els ingredients per reconstruir la síntesi de la nostra història contemporània. Ara Joan Esculies, autor de prosa àgil i entenedora, i de finesa analítica i narrativa, ens acosta a la biografia de Josep Fontbernat i Verdaguer (Estanyol, 1 de maig del 1896 – Andorra la Vella, 22 de març del 1977) en el llibre: *Josep Fontbernat, Conseller de Tarradellas* (maig del 2017).

Amb moltes fonts d'arxiu, amb imatges molt explícites, i amb les més de 800 cartes que Fontbernat va enviar a Josep Tarradellas, Joan Esculies ens presenta la vida del músic i activista, associat des de molt jove a la Joventut Nacionalista la Falç, seguidor de Macià, implicat en els fets de Prats de Molló i promotor del cant coral i creador de cors a França (Tolosa de Llenguadoc, París, etc...) arran del seu primer exili, quan es va escapar del servei militar. En els anys de la República i la guerra, va ser diputat al Parlament de Catalunya i responsable, comissari i director general dels serveis de radiodifusió de la Generalitat.

El seu nou exili, primer francès i més tard andorrà, és un ampli recorregut per les misèries i contradiccions de l'exili català i espanyol, les alternances d'ERC al voltant dels diversos projectes enfrontats, la lleialtat estatutària i institucional de Fontbernat, l'amistat amb Tarradellas i la lluita constant entre la dignitat i la supervivència. Des de la dignitat, Fontbernat va ser sempre la veu de la consciència de Tarradellas i un corcò incansable.

Per als escèptics, he de dir que aquest és un llibre que no s'hauria pogut escriure sense l'Arxiu Montserrat Tarradellas i Macià de Poblet.

Sísif

Jordi Soler

